

Bruksela, dnia 17 maja 2018 r.

KANCELARIA SENATU

Przedstawiciel Kancelarii Senatu
przy Unii Europejskiej

Sprawozdanie nr 18/2018

Sprawozdanie nt. utworzenia instrumentu na rzecz wartości europejskich

Strasburg, 17-19 kwietnia br.

1. Sprawozdanie z debaty w dniu 17 kwietnia br.

W dniu 17 kwietnia br. odbyła się debata w PE nt. utworzenia instrumentu na rzecz wartości europejskich wspierającego organizacje społeczeństwa obywatelskiego, które propagują demokrację, praworządność i wartości podstawowe w Unii Europejskiej.

Podstawą do debaty był projekt rezolucji przygotowanej przez komisję LIBE ws. utworzenia instrumentu, którego podstawowe założenia są następujące:

- **PE wzywa UE do utworzenia specjalnego instrumentu finansowego w ramach kolejnej perspektywy finansowej**, który wspierałby i chronił wartości zawarte w art. 2 TUE, z funduszem co najmniej równym funduszowi instrumentu na rzecz wspierania demokracji w krajach trzecich;
- celem funduszu ma być finansowanie inicjatyw promujących wartości europejskie na poziomie lokalnym i krajowym, projekty transnarodowe powinny spełniać jedynie rolę pomocniczą;
- instrument miałby być zarządzany przez Komisję.

W trakcie debaty komisarz ds. sprawiedliwości **Věra Jourová** wsparła pomysł i wyraziła gotowość do współpracy z PE w zakresie przygotowania odpowiedniego projektu. Wskazała, że wsparcie dla społeczeństwa obywatelskiego to nie jest promowanie żadnej konkretnej ideologii. W tym instrumencie chodzi o promowanie wartości powszechnych i wspieranie społeczeństwa obywatelskiego, które pracuje w tym obszarze.

W opinii Komisji Europejskiej silne, wolne i dynamiczne społeczeństwo obywatelskie w UE i we wszystkich państwach członkowskich jest bardzo ważne. Organizacje społeczeństwa

obywatelskiego i niezależne organy zajmujące się prawami człowieka odgrywają istotną rolę w promowaniu, ochronie i zwiększaniu świadomości nt. wspólnych wartości UE. Są również kluczowymi podmiotami, jeżeli chodzi o zapewnienie wszystkim obywatelom możliwości korzystania z praw wynikających z prawa UE i Karty praw podstawowych UE. Podkreśliła, że znaczenie zachowania i ochrony przestrzeni społeczeństwa obywatelskiego jest szczególnie istotne w czasach, gdy podstawowe prawa i wartości są pod presją. Wyraziła zaniepokojenie alarmującymi sprawozdaniami i opracowaniami, w tym Europejskiej Agencji Praw Podstawowych i Rady Europy, które wskazują na to, że społeczeństwo obywatelskie jest zagrożone w wielu częściach Unii Europejskiej. Decydenci w każdej demokracji powinni angażować się w regularny i przejrzysty dialog ze społeczeństwem obywatelskim i niezależnymi podmiotami, zajmującymi się ochroną praw człowieka. Wiąże się to również z obowiązkiem zapewnienia tym podmiotom odpowiedniego wsparcia finansowego. Budżet UE może przyczynić się do ochrony wspólnych europejskich wartości, takich jak demokracja, wolność, praworządność, prawa podstawowe, różnorodność kulturowa, równość, solidarność, zrównoważony rozwój i pokój.

Wraz z budżetami krajowymi Unia zapewnia konkretne wsparcie społeczeństwu obywatelskiemu i niezależnym podmiotom zajmującym się prawami człowieka w wielu kluczowych obszarach. KE rozważa sposoby na stworzenie w ramach budżetu UE po 2020 r. możliwości finansowania programów na rzecz promowania i ochrony wartości UE, aby wspierać, wzmacniać i budować potencjał społeczeństwa obywatelskiego i innych niezależnych podmiotów, których działalność promuje, chroni i podnosi świadomość wartości na szczeblu krajowym i lokalnym oraz pomaga w egzekwowaniu praw wynikających z prawa UE i Karty Praw Podstawowych.

Poparcie dla utworzenia instrumentu na rzecz wartości europejskich wyraziły grupy: EPP, ALDE, Zielonych, GUE/NGL. Przeciwnie stanowisko przedstawiły grupy: ECR, EFDD i ENF.

Przemawiając w imieniu EPP jeden z inicjatorów rezolucji - poseł **Michał Boni** wskazał, że demokracja i prawa podstawowe nie są dane raz na zawsze. Powszechnie wartości najlepiej chroni społeczeństwo obywatelskie, ale potrzebuje ono finansowania.

W imieniu ECR głos zabrał poseł **Marek Jurek**, który podkreślił, że pomysł, aby UE finansowała promocję swojej własnej polityki jest zły, pokazuje to, że a rządzący UE obawiają się kolejnych demokratycznych wyborów. Dodał: „Niewykluczone zatem, że ci, którzy kierują związkiem naszych państw, boją się wyniku kolejnych demokratycznych wyborów powszechnych, więc czas jeszcze raz przypomnieć: Unia Europejska to unia naszych państw, a nie Waszej ideologii”.

W trakcie debaty wielu posłów przywoływało przykłady Polski i Węgier.

Josef Weidenholzer (Austria), który zabrał głos w imieniu S&D, przytoczył słowa Tadeusza Mazowieckiego, który powiedział, że wszystko jest uzależnione od siły społeczeństwa, od jego wartości duchowych i mądrości w egzekwowaniu praw człowieka i praw społeczeństwa. Wydaje mu się, że to, co kiedyś było oczywiste, teraz popada w zapomnienie. W czasach komunizmu partia stłumiła zaangażowanie wolnych obywateli. Wzmocnienie społeczeństwa obywatelskiego doprowadziło ostatecznie do pokojowej rewolucji. Nie możemy zaakceptować faktu, że sektor społeczeństwa obywatelskiego jest ponownie zagrożony. Politycy potrzebują społeczeństwa obywatelskiego - jako krytycznego, a czasem nieprzyjemnego partnera. Jest to jedyny sposób, aby zapewnić, że politycy nie tracą kontaktu z rzeczywistością. Konieczne jest zatem propagowanie społeczeństwa obywatelskiego na szczeblu europejskim.

Sophia in 't Veld (Holandia), która zabrała głos w imieniu ALDE, potępiła działania rządu węgierskiego wobec organizacji pozarządowych. Podkreśliła, że UE to przede wszystkim związek obywateli, a obywatele mogą mieć bardzo różne poglądy. Po przyjęciu tego instrumentu wzmocnimy demokrację. Dlaczego? Ponieważ jednym z zadań społeczeństwa obywatelskiego jest rzucenie wyzwania ludziom, którzy są u władzy, rządóm. Na koniec stwierdziła, że to kuriozalne, iż Unia Europejska ma instrumenty wspierające organizacje pozarządowe i społeczeństwo obywatelskie poza Unią Europejską, ale nie wewnątrz UE.

Jörg Meuthen (Niemcy), który zabrał głos w imieniu EFDD, wskazał, że będą to pieniądze, które będą omijały rządy Polski i Węgier. Parlament Europejski i Komisja ciągle narzekają, że Polska i Węgry nie podążają za szeroko pojętymi wartościami europejskimi. On jednak widzi to inaczej: Węgry i Polska bronią europejskiej różnorodności. Walczą o utrzymanie państw narodowych. Walczą o to, by upewnić się, że wszystko nie jest regulowane z dalekiej Brukseli, z „wieży z kości słoniowej”; bronią zasady pomocniczości. Są prawdziwymi obrońcami Europy. To nie pasuje do planu KE i PE, którzy chcą centralnie zarządzanej zjednoczonej Europy. Chcą wpływać na opinię publiczną. To jest niedemokratyczne. Spytał, czy niczego nie nauczyła nas lekcja z Brexitu?

Gerolf Annemans (Belgia), który zabrał głos w imieniu ENF, powiedział, że to przykład mieszania się UE w sprawy wewnętrzne państw członkowskich, np. Węgier, a Polska i Węgry to kraje, które mają zostać zdestabilizowane przez ten instrument. W jego opinii instrument ten ma na celu propagowanie i subsydiowanie opozycji politycznej w państwach członkowskich. Podkreślił, że ten instrument to nie tylko strata pieniędzy, ale także naruszenie ważnych zasad, takich jak pomocniczość i suwerenność.

Posel z grupy ECR **Hans-Olaf Henkel** przypomniał, że nie mówimy tak naprawdę o europejskich wartościach, ale o uniwersalnych wartościach: mamy wolność prasy, poszanowanie praw człowieka, ale również mamy demokracje w innych częściach świata, tj. Japonia, Chile czy Korea. Spytał, czy ciągle przypominanie, że wartości te są europejskie, nie daje dyktatorom, na przykład w Chinach, prawa do mówienia, że mają swoje wartości, a my mamy nasze wartości?

2. Sprawozdanie nt. rezolucji PE z dnia 19 kwietnia br.

Parlament Europejski wezwał w dniu 19 kwietnia br. do utworzenia nowego europejskiego funduszu na rzecz wartości europejskich, który wspierałby organizacje społeczeństwa obywatelskiego. W przyjętej rezolucji posłowie podkreślają, że UE powinna wspierać organizacje społeczeństwa obywatelskiego propagujące wartości europejskie. Główne założenia przyjętej rezolucji są następujące:

- Społeczeństwo obywatelskie to najlepsza ochrona przed erozją wartości europejskich: demokracji, wolności, państwa prawa i praw podstawowych w UE
- Postulat zaplanowania w budżecie UE po 2020 r. funduszu celowego na rzecz wsparcia organizacji społeczeństwa obywatelskiego

Organizacje społeczeństwa obywatelskiego mają coraz większe trudności ze znalezieniem środków finansowych niezbędnych do działania w sposób niezależny i skuteczny - stwierdzili posłowie.

Posłowie proponują więc zapisanie w wieloletnim budżecie ramowym Unii (WRF) specjalnego funduszu: europejskiego instrumentu na rzecz wartości, który służyłby promowaniu i ochronie fundamentalnych zasad Unii Europejskiej, w szczególności demokracji, wolności, państwa prawnego i praw podstawowych. Fundusz byłby źródłem wsparcia dla organizacji społeczeństwa obywatelskiego, które działają na rzecz promowania i ochrony tych wartości na szczeblu lokalnym i krajowym. Stanowiłby on uzupełnienie już istniejących funduszy europejskich, ale byłby finansowany z nowych środków, jako oddzielna pozycja budżetowa.

Za przyjęciem propozycji głosowało 486 posłów, 13 było przeciw, 14 wstrzymało się od głosu.

- **Kontekst**

W celu promowania w świecie wartości europejskich Unia stworzyła Europejski Instrument na rzecz Wspierania Demokracji i Praw Człowieka UE, który zapewnia bezpośrednie wsparcie finansowe organizacjom społeczeństwa obywatelskiego działającym w krajach nienależących do Unii. Jednocześnie środki przeznaczone dla organizacji, które promują te wartości w samej Unii Europejskiej są jednak bardzo ograniczone, szczególnie w przypadku organizacji działających tylko na szczeblu lokalnym i krajowym.

3. Posel Michał Boni o nowym instrumencie – cytaty ze strony internetowej posła

„Na posiedzeniu w Strasburgu po dyskusji przyjęliśmy rezolucję o Europejskim Instrumencie Wartości. Co to oznacza? Nowe otwarcie na organizacje społeczeństwa obywatelskiego.

Unia Europejska, to nie tylko jednolity rynek i swobody ekonomiczne budujące potęgę gospodarczą Europy. To jednak także wartości: demokracja liberalna zapewniająca obywatelom udział w procesach decyzyjnych, zasady państwa prawa pilnujące praw jednostek przed nadużyciami władzy, szacunek dla odmienności i godności osoby ludzkiej.

Dla równowagi między filarem gospodarczego rozwoju a filarem wartości potrzebny jest dialog obywatelski. Pewnie dzisiaj bardziej niż kiedyś dialog społeczny ze związkami zawodowymi. Dla utrzymania i rozwoju demokracji niezbędne jest budowanie demokracji jako żywego procesu uczestnictwa, a nie tylko akceptacji wyniku wyborów. **Tylko taka demokracja będzie demokracją „we krwi”, w pełni zrozumianą i na co dzień realizowaną.**

Organizacje obywatelskie są strażnikami demokracji. Pilnują jej, wzmacniają jej odporność, ale też mogą jej uczyć. To szczególnie ważne w czasach post-prawdy, w czasach populizmu, emocji politycznych przekreślających racjonalność i dialogowość demokracji. To kluczowe w czasach zagrożenia nacjonalizmami i nowym autorytaryzmem, gdzie w glorii wygranych wyborów niszczy się konstytucję, czy skrajnie polaryzuje społeczeństwo czyniąc z demokracji konstrukcję kruchą.

Zagrożeniu erozji demokracji trzeba zatem przeciwstawić głęboką, obywatelską pracę u podstaw. Temu ma służyć Europejski Instrument Wartości.

Spółeczeństwo obywatelskie rozwija się dzięki aktywności ludzi i liderów. Ale też potrzebuje ram do działania. Prawnych – by istniała swoboda tworzenia i działania organizacji. Finansowych – by mogły działać mając legalny, przejrzysty dostęp do źródeł finansowania: **datków obywatelskich, wsparcia darczyńców i fundatorów, środków na kontraktowanie zadań przez instytucje publiczne – lokalne, krajowe, międzynarodowe i europejskie, grantów na różnorodne projekty.**

Ostatni raport europejskiej Agencji Praw Podstawowych jasno pokazuje kurczenie się przestrzeni do działania organizacji pozarządowych. Są atakowane politycznie (bo zadają niewygodne pytania), piętnowane jako wrogowie ludu i państwa (język populizmu w krajach rodzących się dyktatorów), ograniczane w dostępie do środków publicznych (bo nie pasują ideowo władzom). I dzieje się tak w wielu krajach Unii Europejskiej.

Jeżeli więc chcemy Europy Obywatelskiej, pielęgnującej narodowe, regionalne, lokalne i kontynentalne wartości, kultywującej zasadę pomocniczości – czyli brania na siebie realizacji zadań na najbardziej odpowiednim dla skuteczności poziomie, to **musimy znaleźć sposób na wsparcie finansowe dla obywatelskich przedsięwzięć**. Bo to one bronią wartości wspólnych w Unii, bo to one powinny otwierać nas na różnorodność, bo to one uczą nas postaw obywatelskiego zaangażowania i uczestnictwa w życiu publicznym.

Pytano w debacie o to, co to są wartości europejskie. Jakby nie było to jasne i wypracowane w dyskusjach nad Traktatami czy Kartą Praw Podstawowych. Europejski slogan – jedność w różnorodności jest tu dobrym drogowskazem. Nie chodzi o zwycięstwo jednej opcji widzenia świata nad drugą. **Chodzi o to, by przedstawiciele różnych opcji rozmawiali ze sobą szukając porozumienia i praktycznych sposobów rozwiązywania wielu problemów**. Rozmawiali – a nie ziali nienawiścią, czy wolą narzucenia poglądów. Demokracja – to prawdziwa rozmowa. A nie dyktat pychy i siły.

Istotą rozwiązania jest więc wsparcie organizacji obywatelskich poprzez otwarcie możliwości, by z środków budżetu europejskiego, bezpośrednio, w przyjaznym dla organizacji systemie, przejrzysto – **dawać granty na konkretne, lokalne projekty**.

Dlaczego ta rezolucja jest teraz potrzebna?

Bo obecnie trwa debata o wieloletnich ramach finansowych, czyli budżecie unijnym na lata po 2020. Więc właśnie teraz niezbędny jest mocny sygnał, jak ważne dla europejskiego rozwoju jest włączenie do priorytetów unijnych tego zadania. Jak ważne jest zagwarantowanie w budżecie Unii co najmniej 1,5 miliarda euro na 7 lat. Bo skoro powołany w 2011 roku Europejski Instrument Demokracji i Praw Człowieka w krajach poza Unią Europejską został wyposażony w 1,4 mld euro, to czemu podobne w funkcjach rozwiązanie skierowane do wewnątrz Unii nie miałyby mieć co najmniej takiej samej skali? (choć urzędnicy Komisji boją się na dzisiaj tej skali i mówią o 180-200 mln euro!).

I jeszcze jedno. **Jeżeli Europejski Instrument Wartości wystartuje, spełni oczekiwania, da szansę na dialog, ożywi demokrację, obroni wartości europejskie w ich fundamentalnym wymiarze (nieudawanego szacunku dla odmienności), pozwoli pilnować obywatelom zasad państwa prawa, nauczy ich chęci uczestniczenia w**

demokracji, to będzie to europejska wartość dodana przekładająca się na lepszy rozwój gospodarczy i jakość życia Europejczyków. To się po prostu opłaca!

Przed nami, po przyjęciu rezolucji – walka o silną pozycję budżetową Europejskiego Instrumentu Wartości. I praca nad mechanizmami i procedurami, które uczynią z niego sprawne narzędzie. **Sprawne w użytkowaniu dla wszystkich partnerów: Komisji Europejskiej i organizacji obywatelskich w całej Europie**”.

Opracowała:
Dr Magdalena Skulimowska¹

- Rezolucja w sprawie konieczności ustanowienia instrumentu na rzecz wartości europejskich wspierającego organizacje społeczeństwa obywatelskiego, które propagują wartości podstawowe w Unii Europejskiej na poziomie lokalnym i krajowym

<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//NONSGML+TA+P8-TA-2018-0184+0+DOC+PDF+V0//PL>

¹ Na podstawie informacji PE, debaty w PE oraz informacji na stronie eurodeputowanego Michała Boni.

TEKSTY PRZYJĘTE

Wydanie tymczasowe

P8_TA-PROV(2018)0184

Instrument na rzecz wartości europejskich wspierający organizacje społeczeństwa obywatelskiego, które propagują demokrację, praworządność i wartości podstawowe w Unii Europejskiej

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 19 kwietnia 2018 r. w sprawie konieczności ustanowienia instrumentu na rzecz wartości europejskich wspierającego organizacje społeczeństwa obywatelskiego, które propagują wartości podstawowe w Unii Europejskiej na poziomie lokalnym i krajowym (2018/2619(RSP))

Parlament Europejski,

- uwzględniając Traktat o Unii Europejskiej (TUE) oraz Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE),
- uwzględniając Kartę praw podstawowych,
- uwzględniając konkluzje Rady w sprawie stosowania Karty praw podstawowych,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 25 października 2016 r. w sprawie ustanowienia unijnego mechanizmu dotyczącego demokracji, praworządności i praw podstawowych¹,
- uwzględniając Konwencję o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności (EKPC), orzecznictwo Europejskiego Trybunału Praw Człowieka oraz konwencje, zalecenia, rezolucje i sprawozdania Zgromadzenia Parlamentarnego, Komitetu Ministrów, Komisarza Praw Człowieka i Komisji Weneckiej Rady Europy,
- uwzględniając sprawozdanie Komisji z dnia 24 stycznia 2017 r. zatytułowane „Wzmocnienie praw obywateli w Unii demokratycznych zmian. Sprawozdanie na temat obywatelstwa UE z 2017 r.” (COM(2017)0030),
- uwzględniając opublikowane w styczniu 2018 r. sprawozdanie Agencji Praw Podstawowych Unii Europejskiej zatytułowane „Challenges facing civil society organisations working on human rights in the EU” [Wyzwania stojące przed organizacjami społeczeństwa obywatelskiego zajmującymi się prawami człowieka w UE],

¹ Teksty przyjęte, P8_TA(2016)0409.

- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 14 marca 2018 r. w sprawie następných WRF: przygotowanie stanowiska Parlamentu dotyczącego WRF na okres po 2020 r.¹,
 - uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie finansowania organizacji społeczeństwa obywatelskiego przez UE, przyjęte w dniu 19 października 2017 r.²,
 - uwzględniając projekt rezolucji Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych,
 - uwzględniając art. 123 ust. 2 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że wspólnych europejskich wartości podstawowych zapisanych w art. 2 TUE, mianowicie poszanowania godności osoby ludzkiej, wolności, demokracji, równości, państwa prawnego, jak również poszanowania praw człowieka, w tym praw osób należących do mniejszości, a także zasad pluralizmu, niedyskryminacji, tolerancji, sprawiedliwości, solidarności oraz równości kobiet i mężczyzn, nie można uznawać za rzecz oczywistą i trzeba je stale kultywować i chronić, ponieważ pogorszenie sytuacji w tym zakresie w którymkolwiek z państw członkowskich może mieć szkodliwe skutki dla UE jako całości;
- B. mając na uwadze, że aktywne i dobrze rozwinięte społeczeństwo obywatelskie we wszystkich państwach członkowskich UE stanowi najlepszą ochronę przed erozją tych wartości;
- C. mając na uwadze, że wiele organizacji społeczeństwa obywatelskiego nadal propaguje te wartości, mimo że boryka się z coraz większymi trudnościami ze zdobyciem środków finansowych niezbędnych do rozwoju i prowadzenia działalności w sposób niezależny i skuteczny;
- D. mając na uwadze, że UE zapewnia bezpośrednio finansowanie organizacjom społeczeństwa obywatelskiego działającym w państwach trzecich w celu wspierania tych wartości, lecz możliwości finansowania organizacji społeczeństwa obywatelskiego realizujących ten cel w UE są bardzo ograniczone, w szczególności jeśli chodzi o organizacje społeczeństwa obywatelskiego działające na poziomie lokalnym i krajowym;
1. ponownie stwierdza, że organizacje społeczeństwa obywatelskiego mają kluczowe znaczenie dla utrzymania i propagowania wartości zapisanych w art. 2 TUE, tj. poszanowania godności osoby ludzkiej, wolności, demokracji, równości, państwa prawa, jak również poszanowania praw człowieka, w tym praw osób należących do mniejszości, i odgrywają zasadniczą rolę w propagowaniu aktywnego obywatelstwa w UE, a także w ułatwianiu merytorycznej debaty publicznej stanowiącej element pluralistycznej demokracji;
 2. podkreśla, że UE musi wypracować nowe i skuteczne metody ochrony i propagowania tych wartości w Unii;
 3. uważa w związku z tym, że UE powinna zapewniać ukierunkowane wsparcie finansowe

¹ Teksty przyjęte, P8_TA(2018)0075.

² Dz.U. C 81 z 2.3.2018, s. 9.

organizacjom społeczeństwa obywatelskiego, które, działając na poziomie lokalnym i krajowym, propagują i chronią te wartości;

4. wzywa UE, aby w celu propagowania i ochrony wartości zapisanych w art. 2 TUE, w szczególności demokracji, praworządności i praw podstawowych, utworzyła specjalny instrument finansowania – który można by nazwać instrumentem na rzecz wartości europejskich – w budżecie UE w kolejnych wieloletnich ramach finansowych (WRF) na okres po 2020 r., na poziomie finansowania odpowiadającym co najmniej poziomowi Europejskiego Instrumentu na rzecz Wspierania Demokracji i Praw Człowieka, który służy podobnym celom poza granicami Unii; zaleca, aby strukturalnym priorytetem tego instrumentu było tworzenie na poziomie krajowym i lokalnym zdrowego i zrównoważonego sektora organizacji społeczeństwa obywatelskiego zdolnego spełniać rolę polegającą na ochronie tych wartości;
5. uważa, że instrument ten powinien zapewniać organizacjom społeczeństwa obywatelskiego, które angażują się w propagowanie i ochronę tych wartości na terytorium UE, dotacje na działalność (finansowanie podstawowe, jak również dotacje na projekty i inicjatywy);
6. podkreśla, że instrument, którym powinna zarządzać Komisja, powinien zapewniać szybkie i elastyczne procedury przyznawania dotacji; zaleca w szczególności, aby procedura składania wniosków była przyjazna dla użytkownika i łatwo dostępna dla lokalnych i krajowych organizacji społeczeństwa obywatelskiego;
7. uważa, że instrument ten powinien być w szczególności ukierunkowany na projekty i inicjatywy propagujące wartości europejskie na poziomie lokalnym i krajowym, na przykład projekty w zakresie aktywności obywatelskiej oraz rzecznictwo i inne działania kontrolne, oraz że projekty i inicjatywy transnarodowe powinny odgrywać jedynie rolę uzupełniającą; uważa, że szczególną uwagę należy zwrócić na budowanie zdolności organizacji społeczeństwa obywatelskiego do współdziałania z ogółem społeczeństwa, tak aby lepiej rozumiało ono zasady pluralistycznej i partycypacyjnej demokracji, praworządności oraz prawa podstawowe;
8. podkreśla, że instrument ten powinien uzupełniać już istniejące europejskie i krajowe instrumenty i działania propagujące i chroniące te wartości i w związku z tym nie powinien być tworzony kosztem innych funduszy europejskich i krajowych oraz działań w tej dziedzinie;
9. podkreśla, że w zarządzaniu tym nowym instrumentem musi być zapewniona rozliczalność finansowa ustanowiona w rozporządzeniu finansowym, zwłaszcza w odniesieniu do przestrzegania zobowiązań prawnych, pełnej przejrzystości w zakresie wykorzystania środków, należytego zarządzania finansami i rozważnego korzystania z zasobów;
10. zaleca Komisji, aby sporządzała roczne sprawozdanie dotyczące wyników instrumentu i publikowała wykaz organizacji i działań, które sfinansowano z jego środków;
11. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, rządowi i parlamentom państw członkowskich oraz Radzie Europy.

